

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

De b[ea]to Nicolao po[n]tifice Sermo

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ber. de sctō Nicolao

mali vult. Fecit itaq; dñs beatus Eligiu
sue potētie pncipē in opatiōe miraculozū.
Et q̄q; multa sūt opat̄ miracula: hec tñ nō
oia sed pauca volo dicere. Vos q̄ppe erat
vr q̄dagēsimali tpe tumba ei⁹ velamie li⁹
neo vel serico tegeter⁹ vr fulgor auri ⁊ gē/
may ibidē existētū tpe illo optref. Quā/
dā igit̄ die q̄dragesime cū mlti astaret ei⁹
sepulero: miraculū appuit inauditū. Lepit
em subito linteum quo tūba tegebat suda/
rez debine paulatim fumigās roze infuso
humectari. Usūm ē itaq; seniorib; astan/
tib; decēs esse liq̄re hūc expmī ac hono/
fice reseruari. qd ⁊ factum est. Un̄ postea
multi sanitas antidotū receperunt. Deni/
q; eo tpe accerim⁹ qdā morib; multas frā/
cie ciuitates deuastabat. Siq; aut̄ ingru
entē morib; morz; pareret piculū ⁊ p̄dicto
liq̄re tāgeret: mor san⁹ reddebat. Un̄ di/
uinit⁹ ⁊ p̄dictū morib; visa ē dari illa me/
dicina. Erat aut̄ ea tēpestare comes qdāz
p̄diues valde ⁊ p̄tēs hō. hic metuēs va/
stantē circūquaq; pestē: cū magna deuoti/
one postulauit ex p̄fato liq̄re sibi q̄ppia cō
cedi: p̄mittēs sub voro qm̄ decimā rez su/
arū p̄tē villāq; maiorē quā hēbat ecclesie
bri eligi delegaret si p̄ ei⁹ p̄sidiū discussēs
ille morib; p̄dia illi nō intraret. fecit q̄ sei/
psum oēsq; hitatores p̄diorū suoz ex illo
salutari liq̄re p̄tingi. Sicq; factū est vr q̄/
uis vndiq; p̄tē morib; illi vallaret: nuli
lus tñ eoz q̄ ad eū attinebant pestis hui⁹
modū incurrit. Itēz cū adhuc viueret
brūs eligi: inuenē quendā morib; depra/
uarū frequē monuit vr se corrigeret: alas
eū p̄berari iuberet. Igit̄ post scti obitū cū
multi varijs egritudinib; vexati ad ei⁹ se/
pulerū cōfluērent: venit semel inf̄ eos inue
nis ille sic dicēs. Eligite mibi minaba/
ris: ⁊ ecce mortu⁹ es ⁊ adhuc viuo. Dor
q; t̄t̄ dolorib; ⁊ tāgrauī infirmitate cor/
reptus est vr velut amēs clamaret. Lūq;
sic p̄ annū vexat⁹ fuisse: redijt ad sepulcr
bri eligi hūilitatē: ⁊ emēdat⁹ ⁊ curatus est
Ps. Mirabilis de⁹ in sanctis suis.

Tertia est excellētia sum
me bonitatis. Dat. cix. Un⁹ est bon⁹ deus
Ipse vtiq; bon⁹ est ⁊ sctus p̄ essentia. Ps.
Sanct⁹ dñs de⁹ nr̄. Quētiq; aut̄ bonitas
creaturē est bonitas p̄cipara: nec aliqua

creatura bona est nisi p̄ participationē. sed
ista participatio diue bonitatis excellētī q̄/
dā ⁊ singulari modo fit in bñs q̄ clarā ha
bent visionē ⁊ fructiōē diuie bonitatis. ū.
Pe. j. Maria ⁊ p̄tiosa vob; p̄missa dona
uit: vr p̄ h̄ efficaciam diuie cōsortes nature.
Hec ibi. Per h̄c igit̄ diue bonitatis parti/
cipationē fact⁹ ē brūs eligi: mltū hono/
bilis ⁊ sanct⁹ effect⁹ est. i. in bonitate p̄fir
mat⁹. Lū itaq; sic hono:abilis fact⁹ sit in
celis cū intrauit in gaudiū dñi: iustū est vr
a nob; honoret̄ in terris: vr sic mereamur eū
h̄re patronū ap̄ dñm: et ei⁹ suffragijs de/
gni fieri possim⁹ audire tandem dulcissimā
illā vocem Jesu ch̄i. Euge euge bone ⁊ c.
intra in gaudiū dñi tui Ame.

De brō Nicolao p̄tifice Sermo Quasi stella

Quasi stella in medio nebule ⁊
in luna plena in diebus suis lu
cet: et q̄si sol resurgens sic ille effulgit in tē/
plo dei. Eccl. i. Tria p̄cipue nos inducūt
re debent ad beati Nicolai reuerentiam.

Primū est meritū sanctitudō.
Secūm est p̄miorū celsitudo
Tertū est beneficiorū multitudine.

Primū est meritū sctitudo
do q̄ est a nob; imitāda. j. Sach. iij. Vos
mores estote quō salui facti sunt p̄ies nr̄i.
Ber. ser. de vigilia ap̄loz; petri et pauli.
In festiuitatib; sctoz; vigilatē p̄siderare
debem⁹ exēplū scti. Et sequit̄. Inuenim⁹
hūilitatē opoz; ei⁹: auroitate p̄boz; ⁊ tūc
videbit̄: quō taz p̄bo q̄ exēplo luxit̄ inf̄
hoies: q̄ia nob; vestigia d̄reliq̄it vr ⁊ am
bulem⁹ in eis. Hec ille. Un̄ ⁊ de brō Ni/
colao bñ nūc dicūt p̄ba p̄posita Quasi stel
la matutina ⁊ c. et q̄si sol resurgēs ⁊ c.

Secūdū est p̄miorū celsi
tudo ad quā vīcz puenit: ⁊ ita est nob; ad
mirāda ⁊ d̄siderāda. Ps. Mirabilis de⁹
in sctis suis. j. Loz. ij. Oculus n̄ vidit: nec
aur̄ audiuit: nec in cor hois ascēdit q̄ p̄pa
rauit de⁹ his q̄ diligūt illū. Hec ille. Hec
itaq; sūt admirāda q̄dē: sed ⁊ sumoge desi
derāda. qd̄ vtiq; desiderium i nob; causari
oz; ex celebratōe solēntat̄ sctoz;. Ber. ser.
de oib; sctis Hoc desiderū ex sctoz; cōmē

moratioe flagrat in nob: vt sic illi sic z nob
chis appareat vita nra / z nos cū ipō appa
ream in gha. Hec ille. Quāq̄ aut oim z
singuloz scōz magna sic z certimabil glo
ria: est tñ ibi diuersitas fm differentia me
ritoꝝ. Un̄ z credim⁹ br̄m Nicolāū q̄ fuit
excellētissimi meriti vt postea appere pore
rit ad sublimē etiā z eminetes gradū gl̄ie
puenisse. j. Coꝝ. xv. Stella differt a stella
in claritate.

Tertiu est bñficioꝝ multi
tudo quā vicz ei⁹ p̄ocūio possū obtinere
Et ista est cū ḡaz actioe amplexada z cū
pura mē affect. de implorāda. B̄f. ser. d
oibz sc̄is. Sumope nob desiderāda st̄ sus
fragia sc̄oꝝ: vt qd̄ possibilitas nra nō ob
tinet / eoꝝ nobis infessioe donec. hec ille. ij
Dach. j. Fr̄ibz q̄ sunt i egypto. i. adhuc
hoc mōdo salutē dicit fr̄es q̄ sunt hieroso
lymis. i. in pace celesti. desiderat em̄ nram
salutē. B̄f. ser. d oibz sc̄is. Deside. At nos
sc̄i z p̄peditim⁹. hec ille. Hoc vicz certis
simū nobis eē vꝝ q̄ br̄is nicola⁹ q̄ viuēs i
mortalit corpē tāta seruiebat charitate z tā
ardenter salutē p̄p̄curabat: nūc dīne ma
lestari assistens z p̄fecta sibi charitate con
tinet / spūalia bñficia nob d̄siderat elargi
ri. Hunc itaq̄ speciali q̄da affectioe vene
rari debem⁹ / z p̄ nre fragilitatis modulo i
sc̄is opibz imitari. Est em̄ p̄cipuū q̄dam
lūinare ecclē z exēplar ac speculū toti⁹ / a
ntar. p̄p̄ qd̄ z de ipō recte assumunt sup̄
dicta v̄ba. vicz Quasi stella matutina z c.

In his aut v̄bis ad cōmēdatōez gl̄io
si nicolaī nobis inuūit tres sp̄cales excellen

Prima est lūinosa gr̄e p̄fectio: cū (ie.
d̄) Quasi stella matutina in medio nebule

Secūda est v̄tuosa lūinis p̄fectio: cū d̄r
Et q̄st luna ple. in diebꝝ su. lu.
Tertia est gl̄iosa luc̄ radiatio: cum d̄r.
z q̄st sol refulgens sic ille z c. Ad h̄ appli
care possūm⁹ mutādo tñ femininū in ma
sculinū illd̄ Lanf. vj. Quis ē iste q̄ p̄gredi
tur q̄st auroꝝa z surgēs: pulcer vt luna: ele
stus vt sol.

Prima igit p̄minentia est lūinosa
gr̄e p̄fectio. p̄pter quā d̄r stella ma
tutina. Apoc. xij. Stella splēdi
da z matutina. Ps. Dñe p̄uenisti eū i bñ
dicationibz dulcedis. Circa hanc p̄fectōem

tria sunt mysteria cōtemplanda.

Primū est mysteriū n̄rabīl' ostēsiōis.

Secūm est mysteriū p̄babilis rōnis

Tertiu est mysteriū laudabil' executōis

Primū igitur est mysteri
um mirabilis ostēsiōis. Mirabil' ei ostē
dit dñs qm̄ speciali q̄dam gr̄a p̄uellerit be
atū nicolaū ab infantia sua. Nā p̄ma nati
uitat' sue die dū balnearē / erect⁹ stetit in
pelui. In sup̄ q̄rta z sexta feria semel tñ v̄
bera iugebat. Hoc itaq̄ dicit p̄r qd̄ d̄ S̄ij
sone dicitū est Jud. xij. Nazare⁹ dei ab i
santa sua. Magnū miraculuz q̄ Joānes
baptista q̄nq̄nis deseruuz petierit z cepit
teiuare. sed mai⁹ videt q̄ nicola⁹ moꝝ na
rus carnē suā cepit mortificare.

Secūdu est mysteriū pro

babil' rōnis. p̄pter quā vicz sic p̄uē⁹ est be

at' nicola⁹ a gr̄a sp̄ali. Vbi notādū q̄ sic

d̄r doc. subtil' Sco. sup̄ iij. sen. di. iij. q̄ cō

pādo q̄dē puulū ad puulū cū nulluz hēant

motū p̄p̄uū: nullā h̄m̄ neq̄litate ad gr̄am

suscipiēda ex p̄re sui in susceptioe baptismit.

P̄t̄ tñ in parentibz vni⁹ esse maior mor⁹

q̄ in parētibz alterius p̄ suo paruulo. v̄l in

aliq̄bz alijs m̄strātibz v̄l assistētibz bapti

sis: p̄p̄ q̄z merita de⁹ vni puulo cōferre

p̄t̄ maiorē gr̄az q̄ alij. sed h̄ nō p̄t̄e ba

p̄t̄ismit: sed meriti. Et h̄ mō forte parētes

br̄i Nicolai orōtibz suis meruerūt sibi ma

iozē gr̄am q̄ erat in eo etiā paruulo p̄ncip̄

piū tā mirabilis effect⁹ q̄ duobz diebꝝ i he

bdomada ynica tñ lactatōe p̄t̄ē māch. z

Et ad h̄ maḡ oprādū ē p̄ueꝝ baptizati a

bono sacerdote q̄ malo. q̄ orōes sacerdo

tz boni q̄s mltas faciūt z p̄ baptisimū mā

gis exaudiunt z valēt illi p̄ q̄ sūt q̄ oꝝo

nes mali. hec Sco. Probabile est q̄ p̄p̄

merita z sc̄itatez parētū tāta fuit collata

gr̄a puulo nicolaō. Appet aut̄ suoz penitē

sc̄itas p̄cipue ex tribz. P̄rio ex sue cōdi

tiōis hūilitate. nā q̄q̄ illustres eēt z iter

careruas eēt potētū: celest' tñ p̄t̄e accēsi

desiderio maḡ celest' q̄ terrene dignitatē

gl̄iaz appetebat. Et quis eēt nimū locu

pletari: nulli⁹ honozis insignia: nullū s̄q̄

sūme dignitatē disponere moderamia vo

luerūt. Jac. iij. Hūilibz dat gr̄az. Ibidē

Hūilitatim i p̄spectu dñi z exaltabit vos.

Secūdo ex sue deuotiōis puritate. D̄r

Her. de sctō Nicolao

ut em frequent vacabāt: et inf suas preces
q̄s frequent in dñi tēplo fundebāt hūc so-
lum sup̄stite: hūc nō tm diuitiaz q̄ntum et
mox flagitabant herede. q̄p vora deus ex
alto p̄spectans haud petitioni eoz defuit
Ps. Resperit dñs i orōne hūiltū et c. Da-
tus ē ḡ eis puer sanctissim⁹ nicolaus p̄ orō-
nis imperationē. sic isaac abrae Gen. xv.
et deinceps: et sic samuel ane. j. Reg. j.

Tertio ex sue pueritatis castitate. Nam
oi studio continentū se lege videntes celli-
dem vitā acritate satagebāt. Et mirūm/
modū cū in p̄meo iuuentuz flore hūc so-
lū filiū genuissent: cūq̄ se voluptatibus
abdicarunt et deinceps in castitate vixerūt.
Alcūm⁹ q̄spulera ē iuuenū pudica casti-
tas et deo amabilis: et ad oē bonū vtilē.

Tertium est mysterium lauda-

bilis executionis. Juxta em documentuz
apli. ij. Lox. vj. Non in vacuū grām dei re-
cepit: s; laudabilis executioni dedit etiā ab
annis puerilib; . Et h̄ p̄ p̄ue tripl̄. **P**ri-
mo dei timore obseruādo. Nā sic alter to-
bias ab infantia sua deū semp̄ timuit et mā-
data ei⁹ custodiuit. vt dicit Tob. ij. Eccl. ij.
Fili accedes ad fuiturē dei sta in iustiaz
timore. **S**ecūdo pueriles lasciuas deui-
tādo Tob. j. Cū esset iunior nihil puerile
gessit in ope. **U**n̄ et p̄babile multū ē ipsuz
semp̄ innocentia seruasse: q̄d videt signifi-
catū fuisse in eo q̄ rect⁹ stetit in balneo. vt
dicitū est. **T**ertio mentē in deū p̄ virib;⁹
eleuādo. ij. Para. xxxij. Cū at̄ eēt puer ce-
pit q̄rere deū. h̄ ad l̄raz dicit de solia q̄ regna-
re cepit cū octo eēt ānoz. vt ibidē dicit Eccl.
xij. Memeto creator⁹ tui i dieb; iuuetuz
tue et c. Fuit itaq; b. nicolaus i etate pue-
rili q̄n̄ stella matutina i medio nebule. sic
em stella matutina lucida et pura et oñdit
p̄p̄inquū oritū sol⁹ et plenā lucē diei mox af-
fuit: sic et pueril⁹ etas bti Nicolai lucida
fuit et pura et euident oñdēs plenā lucē sa-
ctitatis i eo mox affuturā: q̄n̄ stella inquam
matutina i medio nebule: q̄ diuie grē splē-
dor est i aia q̄ est i medio nebule. i. corpis
terrestri. Potuit itaq; dicere gl̄osus nico-
laus illud Sap. vij. Puer erā i geniosus et
fortis sum animā bonā Et Eccl. i. Quasi
flos rosaz in dieb; vernis.
Secūda p̄merita ē p̄uola lumis p̄-

fectio. p̄ter quā dicit Et q̄n̄ luna plena i dieb;
bus suis lucet. Quidā vna vel pl̄ib; p̄uolū
bus lucet s; nō oib;. **H**i eadē nō sic luna
plena: s; b̄tus nicolaus oi p̄tute plures fu-
it sic luna plena. **U**n̄ et recte de eo dicit p̄
illud Eccl. i. Quasi vas auri solidū omnia
tū oi lapide p̄cioso. i. oip̄tute. **U**n̄ em b̄ti
dicit lapis p̄ stabilitatē eo q̄ hoies stabiliē
facit et firmū i p̄sp̄er⁹ et aduersis: p̄ciosus p̄
p̄pter dignitatē virtut⁹. **Q**uā aut de oib;⁹
ei⁹ p̄tutib; loq̄ non possum⁹ p̄cipue de vir-
tibus dicem⁹ p̄ q̄s etiā itell̄gi p̄nt alie Vir-
tuosa igit b̄ti nicolai p̄fectio et plenitudo
p̄pter quā dicit fuisse q̄n̄ luna plena declaran-
da ē p̄ tres excellētes p̄tutes.

Prima est p̄ginalis castitas: p̄fectio: p̄ plenitudo
p̄pter quā dicit fuisse q̄n̄ luna plena declaran-
da ē p̄ tres excellētes p̄tutes.

Secūda est fraternal̄ charitat⁹: veniuo len-
tia: p̄ hāc recte se habebat ad primū.

Tertia est spirital̄ deuotiois excellētia:
p̄ hāc se totū ferebat sursum in deū.

Prima igitur eius virtuosa p̄-

fectio ē p̄ginal̄ castitas: sc̄monia Eccl. xviij
Nō ē p̄digna p̄deratō p̄ri. aie Quātū at̄
dilexerit et vigilans obfauauerit p̄ginalē pu-
ritatē ea oñdit. **P**rimū p̄fectūda ei⁹ p̄ditō
Uñ d̄ ip̄o d̄ pudore bono replet⁹. **A**mb.
li. d̄ offi. In semib; q̄uitas: i iuuenib; alacri-
tas: i adolefc̄tib; p̄cūdia cōmedat. **H**erille
Ber. sup̄ Lan. ser. lxxvij. P̄fectio an̄ q̄cūq;
gr̄ p̄cūdia aduerit i morib; hoim q̄at: q̄
est certe oim ornat⁹ etatū: s; tenere gr̄az p̄
cūctis i teneriorē etate apli⁹ pulcritudine
restit. **Q**uid amabili⁹ p̄cūdo adolefc̄tes:
q̄vera et mime vubia bone nūcia spei. **B**ōe
indolider. **Q**uid ita turpiloquij et ois de-
inceps turpitudis fugitās: **S**oro: p̄nten-
tie ē: iudiciū colūbine simplicitat⁹: **r**est⁹: ino-
cētie: **l**āpas ē pudice mēt⁹: **f**ame custos: **v**i-
te dec⁹: **p**̄tut⁹: **s**edes: **p**̄tutū: **p**̄mitte: **n**ature
laus: **r**isigne totū honesti. **H**ec Bern.

Secūda ē multiez deuotio. **U**lterē ei⁹ q̄n̄
pestē fugiebat ab ip̄o puericie tpe eaz cō-
fortia exhorrebat. **P**rouer. vj. **U**lter viri
p̄ctosa amiaz capis. **I**bidē añ. **N**ō p̄cipiat
puleritudiez mlier⁹ cor tuū ne capias nuy-
tib; illi⁹. **I**bidē. vij. c. **P**rudētia voca amica
vt custodiat te a mliere q̄yba sua fac oīa
Hec ibi **T**ertū ē carnis maceratō **L**ox.
ei mli⁹ atterebat ieiunij. ij. co. vj. **I**n ieiū

nūz et castitate. Et. ij. Cor. iij. Sp moiz
 tificatōez iesu i corpe nro pferētes vt z vi
 ta iesu manifestet in corpibz nris. Hec tibi.
 Sic itaqz q castitatem diligit: somera sibi
 subtrahat luxurie: cuiusmodi sūt cibi z po
 tus calidi z mliez visus aut cohabitatio: et
 vigilis atqz iesum qz exēplo bri nicolai cor
 pus suū atterere studeat. Nā sic dēdēd
 fuerit q diceret sibi displicere domū suā iei
 nerari q accēse domui p̄tinue fasciculos sū
 migeros inieceret: Sic q luxuria ardet et
 carnes z ymū ceteraqz supflua n vitat. Nā
 sū ligna silue exardescit ignis Eccl. xvij
 Prop̄tea iuber ap̄s. j. cor. vj. Fugite for
 nicatōez. Et i Amb. Lū alijs nēpe vicij
 pōt expectari conflict. hanc pō fugite: ne
 approp̄imes: qz nō pōt alit vinci. In
 cū exēplū Ioseph fugitē palliū in manu
 mlierz reliqz Gen. xxxix.

Secūda virtūosa pfectio
 est fraternalis charitatis benivolētia Sci
 ebat q̄ppe qm sic b̄i. puer. xj. Facere misē
 ricordia plus placet deo q̄ victime. Ido
 se totum m̄tē opibz cōsultit. Job. xxxj.
 Ab infantia meū creuit miseratio. Appa
 ret aut fratnal er p̄teras multipl. P̄i
 mo: qz singulis afflicz exhibebat cōpassi
 onē. Job. xxx. Flebā sup eo q̄ afflicz erat.
 Et de ipō cātar ecclia. Erat em valde cō
 paritēs z sup afflicto s̄ pia gestans viscera.
 Itē cātar. Copiose charitaz nicolae pōti
 fer zc. Scdo qz desolatē ingerebat p̄so
 lationē. Eccl. vij. Nō desis plorātibz i cō
 solatiōe: z cū lugētibz ābula. Et. j. Thef.
 y. Confolami pusillanimes. Tertio q̄
 egenis ipēdebat subuentonem. Job. xxx.
 Aia mea cōpariebat paup̄i. Lu. xvij. Da
 paup̄ibz z hēbis thesaur̄ i celo. Beatus
 itaqz nicola? defūctz parētibz suis: oēs di
 uitias q̄s in copia magz parētes sibi reliq̄
 rar: stari paup̄ibz elargiri cepit. vñ multaz
 auti copia dedit illi q̄ pze paup̄tate z ino
 pia tres filias suas p̄stituerē volebat. de
 dit itaqz de meliori: qz auz. de pp̄rio: nō d
 alieno. dedit p̄pter honorē dei: nō p̄p̄ fauo
 rē mōi. dedit nō diuitibz: sed paup̄ibz. de
 dit in quā manu pp̄ria: n̄ differēs q̄ p̄ ali
 os dare post mortē suā. Vide legēdam.
 Ps. Dispsit dedit paup̄ibz zc. Viduarū
 q̄ppe z orphanoz atqz opp̄ssoz sic negocia

curabat acsi pp̄ria essent. Ipe q̄ppe q̄i alē
 iob. Job. xxxi pater erat paup̄ez.

Tertia ei? virtūosa perso
 ctio est spirital' deuotōis excellentia. No
 cte em z die sp̄ orabat. et sic sp̄ i dies gra
 et sp̄ p̄ficiēbat. qz d̄t sal. Lu. xj. Dabit p̄
 celestz sp̄m bonū petētibz se. Et p̄. Que
 rite dñm. s. in orōne z p̄firmami: q̄rite sa
 cie ei? sp̄. Deuotionē aut ei? augebant
 et p̄ficiēbat tra. P̄imū est mundanoz
 despectio. Dō em vt Dam. d̄t est ascen
 sus mēz in deū. T̄palia at z mudana mē
 tē inferi? depmūt. sō amor eoz deuotionez
 ani rollit. q̄re p̄ oppositū mudanoz p̄tem
 p̄t ag deuotione disponit. Sic. Disce hō
 nō diligere mundū vt diligas deū. auerte
 vt p̄uertaz. effunde vt impleaz. Hec ille
 T̄m fm p̄hm li. de anialibz. aues claudunt
 oculos cū palpebra inferiōz. aialia p̄o terre/
 stria cū palpebra supioz. Per aialia terre/
 stria mudanos. p̄ aues p̄ sp̄iales viros
 intellige z deuotos. B̄tus ḡ nicola? vt ro
 tus in deū rēderet/ sine retardatiōe gliam
 mōi spreuit oīno cum oblectamētis suis.
 Bern. Gustato sp̄u necesse est desipē car
 nē. affectū celestia/terrena n̄ sapiūt. etev/
 nis h̄iati/ sustidio sunt transitoria. Hec il
 le. Scdm est scripturaz. sc̄tāz meditatio.
 Libenter em legebat: audiebat: z medita
 bat sacras scripturas: z qd̄ accipe poterat
 armariolo pectoris p̄debat. Ps. Preuene
 rūt oculi mei ad te diluculo vt meditarez
 eloq̄a r. Itē sup oēs vocēs me intellecta
 qz testiona tua me. m. ē. Talis aut medī
 tatio seruo: ē deuotōis accēdit. Ps. In me
 ditatione mea exardescet ignis. Tertiu
 est eccliaz frequētiatio. Sc̄tē em ecclie limi
 na frequētabar. ibi em plima sūt deuotōis
 seruētioz iducta. Chryf. sup illō mar.
 xj. Intra s̄ iesus i tēplū d̄t. Propriū erat
 boni filij vt veniēs p̄mo curreret ad domū
 p̄ris. Tu at imitator: ch̄i fac? cū i aliqua
 ingressus fuerz ciuitatē: p̄mo an oēm actū
 ad eccliaz curras. hec ille. B̄tus itaqz ni
 cola? ranqz ver? ch̄i imitator ecclias frequē
 tabat. et sic sp̄ i deuotōe z seruoze sp̄us p̄fi
 ciebat.

Tertia p̄mittētia est glo
 riosa sue lucz radiatio. p̄p̄ quā d̄z
 Et q̄i sol refulgēs: sic ille zc. Be
 atus em Nicolaus pontifex factus quasi

Ber. de sctō Nicolao

sol refulgēs eccliam dei illustravit. Dicit
vriq; fuisse sic luna plena p̄ virtutū plen
tudine in ip̄o a vero sole christo recepta. sed
dicitur q̄a non solū in se luxit: sed clarissimis
radijis eccliam illustravit. Un̄ possum⁹ d
eo v̄tere illd̄ Josue. x. Stetit sol in medio
celi. i. ecclie. Illustravit aut̄ eccliam p̄cipue
triplici lumine.

Primo lumine documentorum

Secundo lumine exemplorum.

Tertio lumine miraculorum

Primo lumie documēto
rū. Verba em̄ sc̄ta dicūt lumē. Ps. Luce
na pedib; meis s̄bū tuū. Efficax q̄ppe erat
brūs nicola⁹ in loquēdo: alacer in exhortā
do: sever⁹ in corripiēdo. Ber. Hec dicit q̄
pastorū p̄gruū: bonitas: disciplina: sciētia
Bonitas trahit. disciplina corrigit. sciētia
pascit. Idē. Oportet prius vino zeli in
charitate feruē; estuet q̄ alijs p̄sident: alio
qū ip̄robo sat; posse affectas q̄b; p̄d. se nō
curas. Idē. P̄sulis vt p̄s. p̄s vt fidelis
seru⁹ z prudēs quē p̄stituit dñs sup fami
liā suā. Ad q̄d. vt des illis escā in tpe. hoc
est. vt dispēs nō imperes Hec ille.

Secundo lumie exemplorū

Op̄a em̄ sc̄ta inq̄ntū alijs exēplaria sūt dī
cunt lumē. Lu. v. Luceat lux v̄ia corā ho
minib; vt videat zc. Et j. Tim. iij. Exem
plū esto fidelib; in p̄bo z p̄uersatōe. Ber.
Sermo q̄dē viu⁹ z efficax exēplū est op̄is
facile faciēs suadibile q̄d dī dum mōstrat
facibile q̄d suadet. Hec ille. Brūs itaq;
nicola⁹ suay p̄rutū exēplis eccliaz illustra
uit. Effulsit aut̄ in tēplo dei tripliciter.

Primo in pontificali dignitatē ingressu.
vbi apparuit vera ei⁹ hūiltatio. Inuit⁹ em̄
z cū q̄dā coactōe p̄rificiū assumpsit. Glo
lebat dñm imitari q̄ suū: dū velle eū fa
cere regē. Idē poterat dicere illd̄ ps. Exal
tat⁹ aut̄ hūiltat⁹ sum z p̄turbat⁹. Vnde le
gēdā. Et nota q̄ comēdabilis fuit electio
ei⁹ in ep̄m mirrēiem. Tū qz facta ē p̄missa
ōtione: quēadmodū z electio Barthie in
ap̄lm Act. j. Tū qz dina reuelatōe. qz vox
de celo lapsa ē vt eligerēt Nicolāū. Heb.
v. Hec q̄sq; assumat sibi honorem: sed q̄
vocat a deo zc. Tum qz cōi oim p̄sensu et
app̄ohatōe. Prover. xxvij. In exaltatōe
iustoz multa gl̄ia ē: sed regnantib; impijs

ruine hoim. Bern. in q̄dam ep̄la. Si rēo
raritas p̄cū facit: nihil in ecclia p̄cōsū:
nihil optabili⁹ bono vtiliq; pastore. nem̄
pe rara est auis ista. Hec ille. **Secōdo**
ecclia irradiavit lumine exēploz. Executio
nis p̄gressu. vbi appuit oimoda sc̄ritatis
cumulatio. tūc em̄ appuit nō solū vt sol lu
cēs: sed feruore charitat; ardēs. Jo. v. Il
le erat lucerna ardēs z lucēs. Ber. Arde
re sanctū est. lucere t̄m vanū. ardere z luc
re p̄fectū. Lucifer splēdore habuit: sed nō
ardore: ideo cecidit. Hec ille. Et Eccl. l.
Quasi ignis effulgēs z t̄bus ardēs i igne
Effulgēs inq; p̄t bonoz op̄ez splēdore.
q̄si ignis ardēs p̄t sue sc̄ritat; odorē loq̄e la
teq; diffusum. Eccl. l. Effudit odorē v̄niū
Per hūc itaq; odorē mltos trahēbat ad
deū z in viam salutis alliciebat. ij. Ez. ij.
Ch̄i bon⁹ odor sū deo in his q̄ salū fuit.
hec ille. Per hūc itaq; odorē ex calore cha
ritat; p̄cedētē mltos z in vias salutis dirigē
bat. j. Reg. xj. Erat vob salus eū in caluē
sol. qz vix lumē sine calore ad h̄ nō suffice
ret. nec suauitat; odorē corā deo effūdet
ret. **Tertio** in finali suo decēsu. Vbi da
ruit ei⁹ ad celestē gl̄iam trāslatio. Eccl. xij.
Placuit deo z trāslat⁹ est in paradisum.
Hec ibi. Gl̄iosus aut̄ appuit ei⁹ decessus
p̄cipue p̄t tria. Primo p̄t angelicā appo
tione. Cū em̄ velle eū dñs assumere: roga
uit dñm vt sc̄tos angelos ad se mitteret.
Et inclinato capite: sc̄tos angelos ad se vo
nitate p̄pexit. Ps. Angel suis mādauit ve
te vt custodiat te in oib; vijs z. Adēz aut̄
deuote se comēdauit deo d. In man⁹ tuas
dñe comēdo sp̄m meū. Et sic gl̄iosam atq;
deo reddidit ano dñi. ceceliij. Sap. iij. In
stoz anie in manu dei sunt. et Sia. xij. In
vmbra man⁹ sue p̄pexit me. Secōdo p̄t ar
monicā iubilatiōe. qz audita celest; q̄dā
angeloz melodia deferentiū atam ei⁹ in ce
lū. Esa. lv. In leticia egrediemini z i pace
deducemi. Tertio p̄t honorificā itumula
tione. Nā statū vt sepult⁹ fuit in t̄ba mar
morea: a capite fons olei z a pedib; fōs aq
p̄fluit. Tob. xij. Sepult⁹ est honorifico
Et Esa. fj. Erat sepulcrū ei⁹ gl̄iosum.

**Tertio effulsit lumie mira
culoz.** Ps. Illuxerūt conuasiōes tue dñi

hicere. Sunt autē circa miracula bti nico-
colai tria qdā singularis excellentie confide-
nda. Prima est mirabilis acceleratio.
qz vix fecit de in eo mirabilia ab infantia
sua: vt dicitur est. Secūda est visibilis appa-
ritio: qz vix ad huc viues pluries eū inuo-
cātib; visibilis apparuit etiā in grātib; mltū re-
mor; tā in terra: sic pncipib; falso accusat;
qz in mari: sicut plicitatib; nauis. Tercia est
gēndā. Tercū est innūerabil; multiplici-
capto. In collecta dicitur. De q; btm Nico-
lai pōntifici tū innūer; deco:asti miracu-
lis. fecit em miracula q; neq;stias spiritalis
dicane vix p;uicia refellēdo. Itē circa crea-
turas insensibiles: vt in mare pacido z frumē-
tū mltiplicādo. Itē circa creaturas rōna-
les. Et h; itē tripliciter. Primo latronib; appa-
rēdo z eos corripēdo. Secūdo mortuos
suscitādo: sic filiū cū sep̄ho in mari sub-
mersum: puer; a diabolo strāgulatū: z p̄u-
rā chritianū in bituo suffocātū. Tercio: sū-
os deuotos a p̄iculis z necessitatib; eripē-
do: vt pater de filio q; detinebat in do-
mo soldani: z in trib; pncipib; p iudiā fal-
so ap̄ ip̄atōz; accusat; z in carcere detrus;
iq; ad mortē cōdemnat;. Et in plūmis q;
per victionē olei aut potū aq; d; er; rumu-
lo fluēt; a varijs morbis z tāguorib; libe-
rati sunt. Hoc em vt sepul; fuit in tūba
qdā marmorea: a capite fons olei: et a pe-
dib; fons aq; pfluir. vt dicitur est. Hec sup̄
dicta miracula videas in legēdis. Ps. Sci-
tote qz dñs sc̄m suū mirificauit. Sic itaq;
qz patet qm gl̄iosus nicola? qst sol mirabi-
liter refulgēs fuit in ecclesia dī. Ad hūc ita-
qz solē mēz oculos erigam?: iuxta hoc mī-
randū seritat; exēplar mores nros cōpo-
nere studeam?: vt sic p vrb; semitas et
insequētes cū illo tandem ad celeste regnū
p̄tingere mereamur Amē.

Sermo de beata Lucia
Lux in tenebris
lucet: z tenebre eā nō com-
prehēderūt. Jo. j. Dicitur sunt ad
frān hec vba de ch̄o q; de seip̄o dicit Joan.
vii. Ego sum lux mōdi. Et Jo. iij. Lux ve-
nit in mōdū z dilexerūt hoies mag; tene-
bras q; lucē. Hec ibi. Hāc lucē tenebre. i.

hoies mali z tenebrofi: nō cōprehēderūt. i.
nō receperūt. Vñ iudeis indurat; dicebat
Joā. viij. Sermo me? non capit in vobis.
Luceat ne siles illis sicut q; p̄ba dei nō ca-
piunt. P̄nt etiā p̄ba passūpra exponi de q;
libet sc̄o q; luxit in tenebris huius mundi
Vita em sc̄oꝝ est luminare qd; nos in be-
aritudine dirigit. Vñ z discipulis suis dicit
dñs Mar. v. Vos est; lux mōdi. Hāc lucē
tenebre. i. mādant z p̄cōtes nō cōprehēde-
runt. i. nō app̄ohauerunt: nec imitari volu-
erūt. Jo. i. iij. His q; male agit odit lucē.
In p̄posito autē specialit; app̄ohantur hec
supradicta p̄ba bte Lucie: p̄pter cōformita-
tē nois. Nam dicit Lucia a luce: qst lucē via
Tanta q; p̄pe est cōueniētia capitis ch̄risti
et mēdiorū eius q; frequenter que de vno
dicunt; alteri etiā adaptari possunt. Itē
possunt intelligi p̄dicta verba de luce gra-
tie. De qua ps. Lux orta est iusto. Declu-
cet in tenebris. i. inter huius mundi tene-
bras. et tenebre. i. peccatores eam nō cō-
prehēderunt. i. eam nō receperūt. Nam
sicut dicit Paulus. ij. Cor. vj. Que societ-
tas lucē ad tenebras: qst dicat. nulla. Ideo
iuxta doctrinam apli Rom̄ xij. Abijcti-
mus opera tenebrarū: z iduamur arma lu-
cis. Hec ibi. Et ergo induamur arma lu-
cis: abijctenda prius sunt opa tenebrarū.
quia est lux in tenebris huius mōdi lucet:
tamen tenebre eam nō cōprehēderūt.

In predictis autē verbis p̄dest intelligi
triplex gl̄iose Lucie cōmēdatio specialis.
Prima est p̄pter luminosē dispositio-
nis plenitudinē. quia lux.
Secūda est p̄pter gratiose exemplatio-
nis claritudinē. qz in tene. lucet.
Tercia est p̄pter virtuose perfectio-
nis fortitudinē. quia tenebre eam nō com-
prehēderunt.

Primo ergo cōmēdat in p̄bis illis
P
a lumine dispositio-
nis plenitudi-
ne: p̄pter quā erat lux vera. Pos-
telt aut dicit lux tripliciter.
Primo lux solaris.
Secundo lux lunaris
Tercio lux stellaris

Primo fuit beata Lu-
cia lux solaris. Et hoc p̄pter excellētis-
simam fidē et charitatis. Sicut enim sol est